

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 1 juni 2007

Mål nr

Ö 2736-06

KLAGANDE

1. LK

2. Advokat RP

MOTPARTER

1. CL

2. GL

3. LL

4. ML

SAKEN

Förordnande av boutredningsman

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut den 31 maj 2006 i mål ÖÄ 3305-06

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut fastställer Högsta domstolen tingsrättens förordnande för RP.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

LK och RP har yrkat att Högsta domstolen med ändring av hovrättens beslut skall förordna RP som boutredningsman i dödsboet efter RL.

CL, GL, LL och ML har bestritt ändring.

Sveriges advokatsamfund har avgett yttrande.

SKÄL

Genom tingsrättens beslut har avgjorts att dödsboet efter RL skall avträdas till förvaltning av boutredningsman. Frågan är hur bestämmelsen i 19 kap. 3 § ärvdabalken om val av boutredningsman skall tillämpas när testaments-
exekutor är utsedd men några av intressenterna motsätter sig att han förordnas som boutredningsman.

Enligt 19 kap. 3 § första stycket ärvdabalken skall val av boutredningsman träffas så att uppdraget kan förväntas bli utfört med den insikt som boets beskaffenhet kräver. Särskilt avseende skall fästas vid förslag av dem, vilkas

rätt är beroende av utredningen. Av bestämmelsens tredje stycke följer vidare att i fall då testamentsexekutor är utsedd, skall förordnandet meddelas honom, om det inte finns skäl däremot.

I förarbetena till bestämmelsen (se NJA II 1933 s. 233) framhålls det att arvlåtaren får anses vara bäst insatt i förvaltningsfrågans tekniska sidor och därför ha större förutsättningar än delägarna att väga de intressen som gör sig gällande i boet mot varandra. Ett testamentariskt förordnande som innehåller uppdrag att vara testamentsexekutor måste därför betraktas som ett så starkt vägande förord till boutredningsmannaförordnande att ett sådant förslag i allmänhet inte bör lämnas ut an avseende. I rättsfallet NJA 1988 s. 594 uttalade Högsta domstolen att enbart den omständigheten att vissa dödsbodelägare faktiskt hyser misstro mot testamentsexekutorn inte utgör tillräckligt skäl mot ett förordnande av denne som boutredningsman.

Sveriges advokatsamfund har anfört att det i samband med upprättande av testamente är vanligt förekommande att på testators begäran skriva in att advokaten skall vara testamentsexekutor och/eller boutredningsman och att det generellt sett inte anses strida mot god advokatsed att så sker.

RP har i RLs testamente utsetts till testamentsexekutor. Som skäl för att han trots detta inte skall förordnas som boutredningsman har RLs bröstarvingar, CL, GL, ML och LL anfört bl.a. att RP är jävig eftersom han företrätt och alltjämt företräder deras mors sambo, LK.

RP och LK har bestritt påståendet om jäv och betonat att det enda uppdrag R P haft för LK varit att bistå denne vid upprättande av hans testamente.

Det har inte presenterats något stöd för påståendet att RP skulle ha företrätt LK i större omfattning än dessa har uppgett. Utredningen innehåller inte heller i övrigt något stöd för antagandet att RP inte skulle utföra uppdraget som boutredningsman på ett objektivet sätt. Under sådana förhållanden och då enbart den omständigheten att RP biträtt LK med upprättandet av dennes testamente inte utgör skäl däremot bör, som tingsrätten funnit, RP förordnas som boutredningsman.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Severin Blomstrand, Nina Pripp, Torgny Håstad (referent), Anna Skarhed och Gudmund Toijer
Föredragande revisionssekreterare: Ralf Järtelius